

Pressemeddelelse, København, januar 2018

Sankt Petri Skole
Larslejsstræde 5 - 7
DK-1451 København K
www.sanktetriskole.dk

Vi skal kende fortiden – ohne Wenn und Aber

Sankt Petri Skole og Kirke nedsætter renommeret forskerkommission til at undersøge de to institutioners historie. Professor emeritus, dr. phil. Per Øhrgaard fra Copenhagen Business School bliver formand.

Den dansk-tyske Sankt Petri Skole og den tyske Sankt Petri Kirke søsætter en uafhængig, videnskabelig undersøgelse af deres historie under besættelsestiden. I et samarbejde mellem skolens bestyrelse og kirkens menighedsråd er det lykkedes at nedsætte en forskerkommission, der tæller landets førende eksperter på området. Formændene for kirken og skolen, Claudia Dose og Marc-Christoph Wagner, er glade for, at et så stærkt og velrenommeret fagpanel har påtaget sig at koordinere opgaven: "Enhver institution bør kende sin historie med alle de nuancer, den nu indeholder. Både skolen og kirken har under besættelsen skulle navigere mellem loyaliteten overfor Danmark og afhængigheden af det tyske besættelsesregime. Vi ønsker denne periode fuldt belyst af uafhængige øjne og ohne Wenn und Aber."

Forskerkommissionen tæller fem medlemmer, der er førende eksperter på området og hver især bidrager med stor indsigt i dansk-tyske kultur- og samfundsforhold. Medlemmerne er:

- Per Øhrgaard, professor emeritus, dr.phil., Copenhagen Business School (formand)
- Ning de Coninck-Smith, lektor, dr.phil., Aarhus Universitet
- Joachim Lund, ph.d., lektor, Copenhagen Business School
- Henrik Lundtofte, cand.mag., leder af Historisk Samling for Besættelsestiden (Sydvestjyske Museer)
- Mogens Nissen, ph.d., arkiv og forskningschef, Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig.

Forskningsprojektet udspringer af et mangeårigt ønske om at få belyst Sankt Petris historie professionelt, ikke mindst fordi Sankt Petri har været et centralt mødested for den dansk-tyske kultur i Danmark igennem flere århundreder. Sankt Petri Skole og Sankt Petri Kirke ligger i det indre København og blev i 1575 grundlagt af det danske kongehus. Begge institutioner er uafhængige af hinanden, men er forbundet igennem en kongelig patron, Kjeld Hillingsø. Udover at være en dansk privatskole hører Sankt Petri Skole til et verdensomspændende netværk af såkaldte tyske Auslandsschulen, hvoraf Sankt Petri er den ældste og bærer prædikatet "excellent". Efter Anden Verdenskrig var skolen den eneste af disse udlandsskoler, som ikke blev lukket. Også baggrunden for dette faktum skal belyses af den historiske undersøgelse. Formand for forskerkommissionen Per Øhrgaard glæder sig til at koordinere projektet: "Sankt Petri er et helt centralt mødested for den danske og tyske kultur og dermed for det danske og tyske sprog i Danmark. Jeg glæder mig til sammen med en række dygtige kolleger at dykke ned i begge institutioners historie og belyse denne

med alle dens nuancer. Da skolen og kirken henvendte sig med projektet, var jeg ikke i tvivl om, at jeg gerne ville bidrage.”

Der er nedsat en intern arbejdsgruppe til at forberede processen. Arbejdsgruppen ledes af Lone Jeppesen, Sankt Petri Menighedsråd, og Dr. Philipp Alexander Ostrowicz, Sankt Petri Skolekommission: ”Ønsket er selvfølgelig at belyse hele Sankt Petris historie, fordi den ikke kan reduceres til de vanskelige år under den tyske besættelse. Både nyere publikationer om besættelsestiden samt den efterfølgende mediedebat har imidlertid understreget behovet for at søsætte et projekt, der i første omgang fokuserer på perioden 1918-1955. Vi søger finansiering til projektet og håber her på opbakning fra både tyske og danske institutioner og fonde, for at kunne realisere en tilstrækkelig grundig undersøgelse. Det tyske udenrigsministerium har allerede givet tilsagn om at støtte projektet med et substantielt beløb, hvilket vi glæder os over.”

Forskerkommissionen har givet sig selv til opgave, at afgrænse den historiske undersøgelse nærmere og at udpege en faglig stærk kandidat til at udføre selve undersøgelsen. Grundlæggende ønskes det belyst, i hvilket omfang Sankt Petris situation afspejlede det danske samfunds generelle situation under Danmarks besættelse og hvilket manøvrerum skole og kirke som følge heraf bevægede sig indenfor samt hvilke kompromisser der blev indgået, f.eks. også i forhold til jødiske elever. Hvordan blev skolens dagliv med andre ord påvirket af relationen til Hitlertyskland i perioden 1933-1945?

Kommissionen bistår dertil med forslag til didaktisering, digitalisering og formidling af undersøgelsens resultater til en bredere offentlighed. Ønskværdigt er dels en publikation (en monografi i en dansk og en tysk udgave) og dels forskellige formidlingsmæssige tiltag, herunder en udstilling i Sankt Petri Kirke samt en række flerfaglige projekter for elever med inddragelse af digitaliserede historiske kilder, gerne i et samarbejde med andre skoler i København såvel som med andre tyske skoler i europæiske nabolande.

Undersøgelsen søges som nævnt finansieret via danske og tyske fonde og påtænkes indledt sommeren/efteråret 2018. Det tyske udenrigsministerium har givet tilsagn om at støtte projektet med et substantielt beløb. Sankt Petri Skole og Kirke glæder sig over samarbejdet med de fem forskere og imødeser med stor interesse undersøgelsens forløb og resultater.

CV for forskerkommissionens medlemmer:

Per Øhrgaard

Per Øhrgaard (født 1944), dr.phil. 1978, 1980-2003 professor i germansk filologi ved Københavns Universitet, 2003-13 i tyske og europæiske studier ved Copenhagen Business School. Diverse gæsteprofessorater og forskningsophold i udlandet, herunder fellowship ved Wissenschaftskolleg zu Berlin 2008-09. Medlem af Carlsbergfondets bestyrelse 1993-2013. Medlem af Det Danske Akademi og Deutsche Akademie für Sprache und Dichtung. Har skrevet bøger og artikler om tysk litteratur, tysk historie og tyske samfundsforhold og har oversat tysk litteratur. Mangeårig mediekommentar vedr. tyske forhold. Har løbende oversat en lang række tyske forfattere til dansk, herunder også Günter Grass. Publikationer om tysk litteratur, kultur og samfund, herunder

Tyskland. *Europas hjerte* (2009), *Sprogløse verdensborgere. Om en uddannelsespolitik, der forsvandt* (mit Lisbeth Vestraete-Hansen) (2017), *Heinrich Böll. En påmindelse* (2017).

Ning de Coninck-Smith

Ning de Coninck-Smith, lektor, dr.phil., ansat på Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse, Aarhus Universitet. Sammen med lektor dr.phil. Charlotte Appel har hun redigeret og bidraget til fembinds værket *Dansk skolehistorie, hverdag, vilkår og visioner gennem 500 år*. Hun har specialiseret sig i skolens historie i det 19. og 20. århundrede, og var medforfatter til bind 5 *Da skolen blev alles. Dansk skolehistorie efter 1970*. Hun har endvidere skrevet bogen *Barndom og arkitektur. Rum til danske børn gennem 300 år* (2011) med fotografier af Jens Bygholm og sammen med Marta Gutman redigeret antologien *Designing Modern Childhoods. History, Space and the Material Culture of Children*, 2008. Hun arbejder for tiden på et større projekt om UNESCOs rolle i skolebyggeriet efter 2. Verdenskrig i den 3. Verden og er sammen med en gruppe centraleuropæiske kolleger i færd med at etablere et netværk om børn og krig 1920-2020. Ning de Coninck-Smith er en hyppigt brugt kommentator på skolens og barndommens historie.

Joachim Lund

Joachim Lund (født 1967) er ph.d. fra Københavns Universitet og lektor i moderne dansk og europæisk historie ved Copenhagen Business School. Han er ekspert i dansk mellemkrigs- og besættelsestid og har bl.a. udgivet *Partier under pres – Demokratiet under besættelsen* (2003) og *Hitlers spisekammer – Danmark og den europæiske nyordning 1940-43* (2005). Han er desuden medudgiver af *Danske tilstande – norske tilstande. Forskelle og ligheder under tysk besættelse 1940-1945* (2010) samt *Samarbejdets mand. Minister Gunnar Larsen – Dagbog 1941-1943*, bd. I-III. Medforfatter til *Danmark besat. Krig og hverdag 1940-45* (2005; 4. udg. 2015), *Occupied Economies: An Economic History of Nazi Occupied Europe, 1939-1945* (2012) samt *CBS og magten. En kortlægning af netværk og indflydelseskanaler, 1917-2017* (2017).

Henrik Lundtofte

Henrik Lundtofte (født 1970) er cand.mag. i historie, siden 2004 arkivleder ved Historisk Samling fra Besættelsestiden i Esbjerg, der er en enhed under Sydvestjyske Museer. Har skrevet bøger om Gestapo og Hipo, herunder *Håndlangerne - Schalburgkorpsets Efterretningstjeneste og Hipokorpset 1943-1945* fra 2014, har redigeret en række bøger og har skrevet leksikonopslag og artikler om bl.a. kampen om opinionen under besættelsen.

Mogens Rostgaard Nissen

Mogens R. Nissen (født 1965) er arkiv- og forskningschef, Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig. HD (f) fra Handelshøjskolen i København 1992 og cand.mag. i historie og samfundsfag fra Københavns Universitet 2001. Ph.d.-afhandling om det danske landbrug under den tyske besættelse 1940-45. 2005-2012 adjunkt og lektor i regionalhistorie ved Syddansk Universitet i Esbjerg og Kolding. Har blandt andet udgivet monografien *Til fælles bedste – det danske landbrug under besættelsen*, (2005) samt artiklerne "Alex Walter - den tyske embedsmand, der overhovedet har gjort Danmark de største tjenester under krigen" (*Fund & Forskning* 2015 nr. 54) og "From War Profits to Post-War

Investments. How the German Occupation Improved Investments in Danish Agriculture in the Post-War Years” (in Brassley/Segers/Van Molle: *War, Agriculture, and Food. Rural Europe from the 1930s to the 1950s*, 2012. Igangværende forskning: Danmark i tysk udenrigspolitik i første halvdel af det 20. århundrede.

Yderligere informationer og kontakt:

Sankt Petri Skole/Sankt Petri Kirke

Arbejdsgruppe Sankt Petris historie

Per Øhrgaard, formand for forskerkommissionen, poe.dbp@cbs.dk / 2964 9112

Lone Jeppesen, Sankt Petri Menighedsråd, lojeppe@gmail.com / 20123967

Dr. Philipp Alexander Ostrowicz, Sankt Petri Skolekommission, pao.research@cbs.dk / 53852031